

4.2 RÄTTEN TILL HISTORIA

En vanlig reaktion jag brukar få när jag talar om mina morföräldrar är: "Hur vet du vad du skulle ha gjort i deras situation?" Det vet jag naturligtvis inte, men det behöver inte hindra mig från att lära om historien. Det är värt att notera att människor som gjort skillnad, och som har visat civillikage när de konfronterats med förtryck, har varit kritiskt tänkande individer.

Med varje rättighet följer ansvar, och det är viktigt när man studerar historien. Om vi tar oss rättigheter, tar vi också på oss ansvar för framtiden. Kanske är det anledningen till att många väljer att ignorera historien: ansvaret känns för tungt att bära.

4.2.1 Vilka händelser i "Pendeln" tycker du bäst beskriver dilemmat jag upplevde när jag granskade det liv personer jag ville respektera levde, och situationer jag själv inte upplevt?

4.2.2 Hur förklarar du Omas misslyckande att ta ansvar?

4.2.3 Har du någon gång haft en diskussion med en äldre person om dennes förflutna, där du känt att du inte kunnat ha en åsikt eftersom du inte var där? Har du rätt att ifrågasätta dem och vem har rätt till historien?

4.2.4 Vad innebär det för dig, att ta ansvar för historien?